

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

להיות תלמיד, להיות מורה: הכרות עם אתגרי מערכת החינוך
בישראל - 34222

תאריך עדכון אחרון 13-08-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אדר כהן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: adar.cohen1@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס: ד"ר אדר כהן

תאור כללי של הקורס:

"תיקון העולם משמעו תיקון החינוך" (יאנוש קורצ'אק).
קורס זה, במסגרת תכנית "אבני פינה", מיועד לסטודנטים מכלל הפקולטות והחוגים אשר מתעניינים בחינוך בכלל, ובמערכת החינוך בישראל בפרט, וסקרנים לבדוק, לאור האמירה של קורצ'אק, האמנם חינוך הוא כלי לשינוי חברתי. בקורס נכיר כמה סוגיות יסוד לגבי מערכת החינוך הישראלית, ונעסוק בעיקר בבירור השאלה כיצד ניתן לשפר אותה ולגשר על פערים בין רצוי למצוי בסוגיות שונות. על מנת לא להסתפק ב"דיבור על" למידה רצויה אלא גם להמחיש דרכי הוראה מגוונות, יכלול הקורס תהליכי חקר קבוצתיים במתודה של "למידה מבוססת בעיות" (L.B.P), לאור מפגש עם מורים / בתי ספר בירושלים.

מטרות הקורס:

- א. להתוודע לעולם החינוך בישראל.
- ב. להכיר את אתגריה של מערכת החינוך בישראל, מהפן העקרוני ומהפן המעשי.
- ג. לנתח דרכים שונות לגישור על הפער בין מצוי לרצוי במערכת החינוך בישראל.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של הקורס יהיו הסטודנטים מסוגלים להבין ולנתח כמה מאתגריה של מערכת החינוך בישראל בפרספקטיבה רחבה ולחשוב על דרכים לשיפור ושינוי.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, עבודת חקר בקבוצות, תצפיות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- א. הכרות כללית עם מערכת החינוך בישראל
- ב. מטרות החינוך ודרכי יישומן בבתי הספר בישראל.
- ניתוח של אתגרים ושל פערים בין רצוי למצוי בסוגיות שונות במערכת החינוך בישראל (הסטודנטים יבחרו בקבוצות נושא לחקר מתוך הרשימה):
- ג. זרמים במערכת החינוך
- ד. תכניות לימודים
- ה. רפורמות במערכת החינוך
- ו. למידה משמעותית: חינוך במאה ה-21
- ז. מערכת החינוך ככלי לצמצום פערים

ח. תרבות של מדידה: מבחנים והישגים
ט. חינוך יהודי
י. חינוך אזרחי-דמוקרטי
יא. חינוך מדעי
יב. חינוך לאמנות
יג. מערכת החינוך במגזר הערבי
יד. מערכת החינוך במגזר החרדי
טו. הכיתה כמרחב חברתי
טז. יחסי מורים-הורים
יז. הכשרת מורים
יח. למידה חוץ-כיתתית

חומר חובה לקריאה:

חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953, תיקון התש"ס-2000
אבו-בקר, ח'אולה (2012). "חינוך לשוויון מגדרי ולאומי". בתוך: תדמור ופריימן (עורכים). חינוך - מהות ורוח. תל-אביב: מכון מופ"ת. עמ' 240-250.
אבינון, יוסף (2012). "חינוך לחיים בעלי משמעות". בתוך: תדמור ופריימן (עורכים). חינוך - מהות ורוח. תל-אביב: מכון מופ"ת. עמ' 69-80.
אלוני, נמרוד (עורך) (2005) כל שצריך להיות אדם - מסע בפילוסופיה חינוכית. תל-אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון מופ"ת. - קטעים נבחרים
זוהר, ענת (2013). ציונים זה לא הכל. תל אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד.
לם, צבי (2000), "האידיאולוגיות ומחשבת החינוך" בתוך: לחץ והתנגדות בחינוך, תל אביב: ספרית פועלים
מיכאלי, ניר (2012). "חינוך לאוטופיה - אידיאולוגיה חינוכית של תיקון חברתי". בתוך: תדמור ופריימן (עורכים). חינוך - מהות ורוח. תל-אביב: מכון מופ"ת. עמ' 185-195.
פולק, איתי, סיגל, עליזה ולפסטיין, אדם (עורכים). (2015). פדגוגיה בישראל: פעילות ושיח בכיתות הלימוד. באר-שבע: המעבדה לחקר הפדגוגיה, המחלקה לחינוך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב. עמ' 122-140.
רייכל, נירית (2008). סיפורה של מערכת החינוך הישראלית: בין ריכוזיות לביזור; בין מוצהר לבין נסתר; בין חיקוי לבין ייחוד. ירושלים ותל-אביב: מאגנס ומכון מופ"ת.
שביד, אליעזר (2005). "קריסת מערכת החינוך בישראל והדרך לתיקונה". בתוך: מסות גורדוניות חדשות: הומניזם, גלובליזציה, פוסט-מודרניזם והעם היהודי. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד. עמ' 120-136.
תמיר, יולי (2015). מי מפחד משוויון? על חינוך וחברה בישראל. תל אביב: הוצאת ידיעות ספרים

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %

השתתפות 10 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 30 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 60 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: